

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

נובמבר 05

"ונברכו בך כל משפחות האדמה" אברהם ומשפחות האדמה בפרשת וירא

ספר בראשית הוא ספר שמטווה את הדפוסים הבסיסיים הארכיטיפים, בו נטמנים הזרעים, בו מונחים היסודות של הדברים שיבוא ויתפתחו, כשם שהאירועים בילדותו של האדם הם התשתית להתפתחות אישיותו בעתיד.

השאלה על זהותו המתגבשת של אברהם בספר בראשית מתייחסת לשלושה היבטים מרכזיים: יחסיו עם האלוהים, יחסיו עם משפחתו ויחסיו עם כל בני האדם האחרים שאינם משפחתו הקרובה. שלושת היבטים אלו באים לידי ביטוי בכרכה של אלוהים בראשית פרשת "לך לך": המברך הוא האל וההבטחות נוגעות למתן זרע ולמעמד מיוחד בקרב "משפחות האדמה".

איזו מערכת יחסים יוצר עמם אברהם, כיצד תופס הכותב המקראי את יחסי הכוחות המתהווים בין ישראל והעמים, דרך המשקפים של אותם יחסים ראשוניים שמתוארים בפרשה שלנו.

אני אנסה לבדוק את הנושא בפרשה שלנו ובסיפורים מקבילים וסיפורי בבואה.

פרק י"ח מורכב משני סיפורים שבהם אברהם בולט בצדיקותו המופלגת: סיפור ראשון: אירוח המלאכים המדגים את הקפדתו היתירה של אברהם בנושא הכנסת אורחים, והסיפור השני שבו אברהם מתווכח עם ה' על מספר הצדיקים המצדיק אי השמדת סדום, סיפור המדגים את חוש הצדק העמוק והאכפתיות של אברהם כלפי אנשי עיר שאין לו דבר עמם.

פרק י"ט העוסק בסיפור סדום ועמורה יוצר הקבלה ניגודית חריפה בין מעשיו של אברהם להתנהגותם של אנשי סדום: ההפרה הבוטה שלהם את חוקי הכנסת האורחים לעומת התנהגותו של אברהם אל אורחיו. הזילזול שלהם בחיי אדם מול האיכפתיות של אברהם והנחישות שבה הוא מנסה להציל כל נפש.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו
גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

אנשי סדום, הפכו לסמל של החטא, אך במה בעצם היה חטאם?

מדוע לא סיפרו עליהם שגנבו, שרצחו, שפצעו?

האם פגיעה מינית היא חמורה יותר מכל מה שהזכרנו קודם?

מדוע מאשימים אותם דווקא בחטאים מיניים?

התשובה לכך יכולה להילמד אם נשווה את סיפור סדום ועמורה לסיפור נוח והמבול.

הבסיס להשוואה הוא שבשני הסיפורים ישנם חטאים חמורים שבעקבותיהם אלוהים מביא

הרס וחורבן מוחלט. בסיפור המבול אלוהים משחית את כל העולם שברא ואילו בסיפור

סדום רק עיר אחת.

מעבר לדמיון כללי זה נוכל לראות נקודות הקבלה נוספות:

סדום	המבול	
מלאכים זכרים	בני האלוהים (נקבות)	לפני ההפיכה
בני האדם זכרים	בנות האדם (נקבות)	אחרי ההפיכה
אב זכר	אב זכר	
בנות נקבות	בן זכר	

החטא הנזכר לפני המבול, אולי מפני שהוא החטא הכבד ביותר, הוא שבני האלים לוקחים

לעצמם נשים מבנות האדם, ואולי יש הקבלה בין תיאור זה לבין בני סדום המנסים לקחת

(במובן המיני כמובן) להם מלאכים.

מיד לאחר ההתערבות האלוהית – המבול בסיפור אחד וההפיכה בסיפור השני, מופיע שוב

סיפור שיש בו חטא מיני וגילוי עריות. בסיפור בפרשה שלנו – בנות לוט השוככות עם

אביהן ואילו בסיפור המבול בני נוח ובעיקר חם, המכסים את ערוות אביהם. ועל פי

הפירוש הכוונה כאן למעשה סדום ממש.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו

גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

בראשית ט' 18-29

ויהיו בני-נח, היצאים מן-התבה--שם, וחס ויפת; וחס, הוא אבי כנען. יט
שלשה אלה, בני-נח; ומאֵלה, נפצה כל-הארץ. כ ויחל נח, איש האדמה; וישע,
כרם. כא וישת מן-היין, וישכר; ויתגל, בתוך אֵלה. כב וירא, חס אבי כנען,
את, ערות אביו; ויגד לשני-אָחיו, בחוץ. כג ויקח שם ויפת את-השְׁמֵלָה, וישִׁימו
על-שְׂכָם שְׁנֵיהֶם, וילכו אַחֲרָיִת, ויכסו את ערות אביהם; ופְּנִיָהֶם, אַחֲרָיִת,
וערות אביהם, לא ראו. כד וייקץ נח, מִיֵּינוּ; וידע, את אֲשֶׁר-עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן.

E:\My Documents\leah\Tora\דברי תורה\דבר תורה פרשת וירא1.doc

כה ויאמר, ארור כנען: עבד עבדים, יהיה לאָחיו. כו ויאמר, בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
שָׁם; ויהי כנען, עבד לָמוֹ. כז ויפת אֱלֹהִים לִיִּפְתָּ, וישכן באֵהֱלֵי-שָׁם; ויהי כנען,
עבד לָמוֹ.

בראשית י"ט' 30-38

ויהי, בשחת אֱלֹהִים את-ערי הכּפֹר, ויזכר אֱלֹהִים, את-אֲבָרָהָם; וישלח את-
לוֹט, מתוך ההפכה, בהפך את-הערים, אֲשֶׁר-יָשַׁב בָּהֶן לוֹט. ז ויעל לוֹט מצוער
וישב בָּהֶר, ושתֵי בְּנֵיָיו עִמּוֹ, כִּי יָרָא, לְשֵׁבֶת בְּצוּעַר; וישב, בְּמַעֲרָה--הוא, ושתֵי
בְּנֵיָיו. ח ותיאמר הבְּכִירָה אֶל-הַצְעִירָה, אָבִינוּ זָקֵן; ואיש אין באָרֶץ לְבוֹא
עֲלֵינוּ, כְּדָרֶךְ כָּל-הָאָרֶץ. ט לב לכה נשקה את-אָבִינוּ יוֹן, ונשכֶּבָה עִמּוֹ; ונחֲמֶיָה
מֵאָבִינוּ, זָרַע. יג ותישקין את-אָבִיהֶן יוֹן, בְּלִילָה הוא; ותיבא הבְּכִירָה ותישכֶּב
את-אָבִיהָ, וְלֹא-יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ. יד ויהי, מִמְּחֲרָת, ותיאמר הבְּכִירָה אֶל-
הַצְעִירָה, הֵן-שִׁכְבְּתִי אִמָּשׁ את-אָבִי; נשקנו יוֹן גַּם-הַלִּילָה, וּבֵאֵי שִׁכְבִי עִמּוֹ,
וּנְחִיָה מֵאָבִינוּ, זָרַע. טו ותישקין גַּם בְּלִילָה הוּא, את-אָבִיהֶן--יוֹן; ותיקם
הַצְעִירָה ותישכֶּב עִמּוֹ, וְלֹא-יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ. טז ותיחַרֵּן שְׁתֵי בְּנוֹת-לוֹט,
מֵאָבִיהֶן. יז ותילד הבְּכִירָה בֶן, ותיקרא שְׁמוֹ מוֹאָב: הוא אָבִי-מוֹאָב, עַד-הַיּוֹם.
יח וְהַצְעִירָה גַּם-הוּא יִלְדָה בֶן, ותיקרא שְׁמוֹ בֶן-עַמִּי: הוא אָבִי בְּנֵי-עַמּוֹן, עַד-
הַיּוֹם. {ס}

הדמיון בין שני הקטעים בולט: בשני המקרים אחרי ההפיכה נשארו שלושה: הורה ושני
אחים. בשני המקרים האב שותה יין ולאחר מכן נעשה מעשה של גילוי עריות ע"י הבנים
הבנות ללא ידיעתו של האב.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

בשני המקרים הצאצאים שנולדים ממעשה זה שלגילוי עריות הם העמים הקרובים, המסוכנים והשנואים על בני ישראל: הם הוא אבי כנען, ואילו במקרה שח לוט הנולדים הם מואב ועמון, שעליהם נאמר: "לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי, לא יבוא להם בקהל ה' עד עולם" (דברים כג 4)

מכן ניתן להבין את מגמתם של הסיפורים - לשמש אטיולוגיה לנחיתתם של העמים הללו עוד בטרם נולדו. עצם הורתם בחטא ובניאוף. ומעיד על כך מדרש שם קדום הקושר בין השם מואב וסיפור הלידה: לא מואב אלא מאב "כי מאבי נולד.. וגם השם בן עמי, שמו של הבן השני שנולד, מרמז על כך שנולד לה מאביה, קרובה, מעמה - בן עמון.

ניתן לראות גם במקומות נוספים את המגמה לקשור את הדופי שבמואבים למעשים מיניים למשל במדבר כ"ה ששם מסופר על מעשה הזנות של בני ישראל עם בנות מואב

E:\My Documents\leah\דברי תורה\דבר תורה פרשת וירא1.doc

ובמקומות נוספים.

עד עכשיו ראינו בפרשה שהעמים הזרים המתוארים בה הם עמים שחטאים כבדים, בעיקר בעלי אופי מיני רובצים עליהם, ואילו אברהם, מצטייר כצדיק גמור בעל מעלות אנושיות גבוהות ביותר.

אבל לסיפור בני נוח ובנות לוט יש גם סיפור בבואה, כלומר סיפור הדומה בכמה פרטים אבל הפוך במשמעות. כוונתי היא לסיפור רות המואביה.

מהם קווי הדמיון? שוב יש לנו הורה, והפעם אם, עם שתי נשים - הפעם כלות. שוב יש אסון כבד שהוא בגדר הפיכה - מות הבעל ושני הבנים. כמו בנותיו של לוט גם הנשים בסיפור ברות מנסות לפתור בעיה של היעדר זרע. גם על בועז, כמו על לוט ונוח, נאמר ששתה לפני שהלך לישון: "ויאכל בועז וישת וייטב לבו ויבוא לשכב בקצה הערמה.. (רות ג 7) וכן נאמר שקרא לרות "בתי".

על רקע הדמיון הזה בולט השוני: השוני בהתנהגותה של ה"בת". היא אמנם רוצה לפתור את בעיית היעדר הזרע אך בשונה מבנות לוט העושות בעורמה וללא מודעותו של האב, רות עושה רק מעשה סמלי: "גילוי מרגלותיו" של בועז שמתפרש לא כמעשה מיני ממש,

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

ואחר כך ממתנה שיתעורר. רות אינה עושה דין לעצמה ואכן בועז קם ומברך את רות בחיבה, בשונה מנוח שמקלל את בנו לאחר שנודע לו המעשה בבוקר.

סיפורה של רות הניב פירות של ממש – ביבמות נקבעה הלכה שנשים מואביות ועמוניות ראויות לבוא בקהל ישראל והאיסור המופיע בתורה חל רק על הגברים. (יבמות ח' 3) המדרש מדגיש כי חידוש זה בא ממעשה רות, שהרי הגואל הקרוב מבעז סירב לגאול את רות מפני שלא ידע שנתחדשה הלכה זאת.

לסיכום: ראינו שסיפור בנות לוט בפרשה שלנו, מחובר לרשת של סיפורים מקבילים המדגישים את נחיתותם של העמים השכנים אך אולי בתקופה מאוחרת יותר התפתח גם סיפור בבואה, כלומר סיפור שמתבסס על התשתית של סיפורים המגנים את המואבים אך הופך את משמעותם לחלוטין.

סיפור מקביל נוסף לסיפור סדום ועמורה הוא סיפור פילגש בגיבעה. זהו גם כן סיפור בבואה מפני שהוא מקביל אבל הפוך במשמעותו: אם בסיפור סדום החוטאים הם אנשי סדום ואברהם הוא הצדיק, הרי בסיפור פלגש בגבעה אנשי גבעה, צאצאיו של אברהם עושים כמעשי סדום, ובאירוניה מסופר

וַיִּקַּם הָאִישׁ לְלֶכֶת, הוּא וּפִילְגֶשׁוּ וַנְּעָרוּ; וַיֹּאמֶר לוֹ חֲתָנּוֹ אֲבִי הַנְּעָרָה הֲנִיחֶנּוּ נָא רַחֵם הַיּוֹם לְעָרֹב, לִינּוּ-נָא הֲנִיחֶנּוּ הַיּוֹם לַיּוֹם לֵינּוּ פֹה וַיִּיטֵב לְבָבָךְ, וְהִשְׁכַּמְתָּם מִחַר לְדַרְכְּכֶם, וְהִלַּכְתָּ לְאֵהָלְךָ. • וְלֹא-אָבָה הָאִישׁ, לָלוֹן, וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא עַד-נֶכַח יְבוּס, הִיא יְרוּשָׁלַם; וַעֲמוֹ, צָמַד חֲמוּרִים חֲבוּשִׁים, וּפִילְגֶשׁוּ, עֲמוֹ. יֵא הֵם עִם-יְבוּס, וְהַיּוֹם כִּד מָאֵד; וַיֹּאמֶר הַנְּעָרָה אֶל-אֲדָנָיו, לְכֹה-נָא וְנִסּוּרָה אֶל-עִיר-הַיְבוּסִי הַזֹּאת--וְנָלִין בָּהּ. יב וַיֹּאמֶר אֲלֵיו, אֲדָנָיו, לֹא נִסּוּר אֶל-עִיר נְכָרִי, אֲשֶׁר לֹא-מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה; וַעֲבָרְנוּ, עַד-גִּבְעָה. יג וַיֹּאמֶר לַנְּעָרוֹ, לָךְ וְנִקְרְבָה בְּאֶחָד הַמְּקוֹמוֹת; וְלָנוּ בְּגִבְעָה, אוּ בְרָמָה. יד וַיַּעֲבְרוּ, וַיֵּלְכוּ; וַתָּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ, אֲצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן. טו וַיִּסְרוּ שָׁם, לְבֹא לָלוֹן בְּגִבְעָה; וַיָּבֹא, וַיֵּשֶׁב בְּרָחוֹב הָעִיר, וְאִין אִישׁ מֵאֶסֶף-אוֹתָם הַבֵּיתָה, לָלוֹן. טז וְהִנֵּה אִישׁ זָקֵן, בָּא מִן-מַעֲשָׁהוּ מִן-הַשָּׂדֶה בְּעָרֵב, וְהָאִישׁ מִחַר אֶפְרַיִם, וְהוּא-גֵר בְּגִבְעָה; וְאֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם, בְּנֵי יְמִינִי. יז וַיִּשָּׂא עֵינָיו,

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

וַיָּרָא אֶת-הָאִישׁ הָאֲרָח־בְּרָחֹב הָעִיר; וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזֶּקֶן אָנֹכִי תֵלֵךְ, וַיֵּמָאֵן
תָּבוֹא. יְיָ וַיֹּאמֶר אֵלָיו, עֲבָרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית-לֶחֶם יְהוּדָה

כידוע, מה שקורה להם בעיר גבעה, הוא גרוע בהרבה ממה שקרה בסדום, שהרי אנשי סדום ביקשו להוציא אליהם את האורחים "למען נדעם", אך כיוון שהאורחים היו מלאכים הם עצרו את אנשי סדום ורוע כוונתם לא התממש אלא העיר נהפכה ונהרסה. לא כן במקרה פילגש בגבעה. כאן אנשי גבעה ביקשו להוציא אליהם את הפילגש לאותן מטרות כמו שביקשו אנשי סדום, ואכן הפילגש הוצאה ל"שימושם" של אנשי הגבעה. בסוף אותו לילה הייתה הפילגש מוטלת על סף הבית מתה.

כמו במקרים נוספים בתנ"ך גם כאן הנער יודע טוב יותר מאדונו. ההמלצה של הנער ללון ביבוס, הלא היא ירושלים, שהייתה באותה עת עיר יבוסית, היא המלצה שמתבררת כנכונה. מה היה יכול להיות יותר גרוע ממה שקרה להם בגבעה, עיר ישראלית "כשרה" השייכת לשבט בנימין?

ועתה נחזור אל הרצף של הפרשה שלנו. אמרנו שבפרשה מצויים שני סיפורים שהמגמה המוצהרת שלהם היא להשחיר את פני העמים הנוכרים ולעומתם מצטייר אברהם כצדיק מופלג. אבל איך נסביר שבפרשה מצויים עוד שני סיפורים הרבה פחות מחמיאים לאברהם, למען האמת, סיפורים שמעוררים המון ספקות ביחס לצדיקותו והכוונה היא לסיפור "אחותי את".

אם קוראים סיפור זה בהקשר וברצף שבו הוא משולב שמים לב שבסמיכות לסיפור זה מובאים מעשים העוסקים בגילוי עריות ומעשים מיניים לא לגיטימיים המאפיינים את העמים הנוכריים. ואולי גם סיפור אחותי את נועד לאותה מטרה: להראות שאברהם פועל בתוך מציאות שבה אם יגיע לגרר עם אשתו הוא מצוי בסכנה כבדה, שיגרם לה רע, כפי שכמעט קרה למלאכים בסדום.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

רמז לכך ניתן למצוא בהסבר של אברהם למעשיו: " כי אמרתי רק אין יראת אלוהים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי". כגר משולל אברהם חסות משפטית, והרוצה לפגוע בו, אינו צפוי לעונש מכוח החוק, לפיכך רק יראת ה' לבדה יש בה כדי להרתיע אדם מלפגוע באברהם. ואברהם לא בטוח כלל שיש יראת ה' שתגן עליו, משום כך נוקט אברהם באמצעי שהוא מכיר מתוך התרבות שממנה הוא בא על מנת להגן על עצמו והיא לומר ששרה אחותו. על פי תעודות שנמצאו בנוזי (צפון מזרח עירק, המאות ה-14,15 לפני הספירה) אדם המכריז על אשתו כעל אחות הופך אותה לבת חסותו הנתונה להגנתו, "טאבו". אם מישוהו בטעות היה נוגע בה הוא היה צריך לפצות את הבעל בפיצוי כספי. רמז לכך ניתן למצוא בדברי שאברהם: " כאשר התעו אותי אלוהים מבית אבי ואומר לה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל מקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא" (כ' 13) במצרים ובכנען המנהג הוא הפוך: דווקא כשהייתה הכרזה שמדובר באחות אפשר היה לקחת אותה לאישה. על כן מלך גרר מרשה לעצמו לקחת את שרה לאישה. כלומר שמבחינתו של אברהם הוא נמצא בקרב עמים שתרבותם זרה לו והוא חווה אותם כנוהגים במנהגים זרים ולא לגיטימיים, ובתוך מציאות זאת הוא מנסה לשרוד ולשמור על חייו וחיי אשתו. יש סבירות גבוהה למחשבה שסיפור זה לא נועד להעביר ביקורת על מוסריותו של אברהם אלא להמשיך במגמה הבולטת של הטרסט להעביר ביקורת על " משפחות האדמה". גם סיפור גירוש הגר שאנו מתקשים לעכל בשל התנהגותו הלא אבהית, לא אחראית ולא מוסרית של אברהם נועד להשחיר את פני ימעאל והעמים שיצאו ממנו, שהרי אלוהים אינו מגנה את אברהם על התנהגותו. הוא אמנם מרחם על ישמעאל, שולח מלאך ומציל אותו ומקים ממנו עמים, אך אברהם בגירושו בעצם ממלא אחר תוכניתו של אלוהים, שבה לישמעאל יש תפקיד צדדי בלבד. נשאלת השאלה מה מטרתה של המגמה להשחיר את פני העמים ולהבליט את " צדיקותו" של אברהם?

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

בפרשה הקודמת פרשת "לך לך" ה' הופך מאל שמתייחס באופן שווה לכל האנושות לאל שבוחר לעצמו אדם אחד, עם אחד, שבו יטפל באופן מיוחד. התהליך הזה התרחש מפני שה' התיימש מהמחשבה שכל האנושות יכולה לעמוד בציפיות הגבוהות שלו, ולכן הוא מצמצם את ציפיותיו לקבוצה מוגדרת.

לגבי נוח יש רמז לסיבה שהוא נבחר, אך לגבי אברהם לא מוסבר למה ה' בחר בו. על כן בפרשות העוסקות באברהם ישנו הסבר כפול לבחירה: מצד אחד מעלותיו של אברהם ומצד שני חסרונות העמים האחרים שסובבים את אברהם. תיאור העמים הללו עובר מהקיצוני ביותר בסקלה: סדום, עד מלך מצרים בפרק י"ב או מלך גרר הפרק כ', שהם לכאורה טובים, אך גם הם חומדים את שרה ולוקחים אותה לארמונם. קרובים יותר לסדום עומדות בנות לוט, המייצגות את היחס כלפי העמים השכנים לישראל: עמון ומואב.

ראינו שעל אברהם הוטל תפקיד של אב המון גויים, שכל משפחות האדמה היו אמורות להתברך בזכותו, הוא מתבלט לטובה בכך שהוא מממש את תוכניתו של אלוהים, אך נשאלות ועולות שאלות מוסריות רבות לגבי תוכנית זאת ולגבי הדרכים בהן אברהם מממש אותה.

כמו כן, ראינו שבספרים מאוחרים כמו רות ושופטים ישנו ניסיון לאזן את התמונה על ידי סיפורי מראה שהופכים את המשמעות של הסיפורים בפרשה שלנו.

בכל מקרה ניתן אולי לראות את בפרשה שלנו את השורשים של התפיסה העצמית של עם ישראל כעם נבחר ושונה, נעלה וטוב יותר מהעמים האחרים, למרות חולשתו היחסית. המורכבות והתערובת של רגשי עליונות המעורבים בנחיתות פרוסה לעיני המתבונן במצבו של אברהם בספר בראשית.

שבת שלום!!

לאה אלמליח

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
יש יותר מדרך אחת להיות יהודי

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

מבחינה צורנית בולטת בפרשה שלנו תופעה של סיפורים שיש להן מקבילות וסיפורי מראה או סיפורי בבואה. בדברי אתעכב על מקבילות אלו ואשתמש בהם ככלי מרכזי להבנת הפרשה שלנו.

סיפורי מראה \בבואה הם סיפורים שיש בהם מצד אחד יסוד חזק של דמיון, שיוצר את הבסיס להשוואה, מצד שני יש בין שני הסיפורים יחסים של היפוך. כל סיפורי המראה שאעסוק בהם קשורים לנושא שלכאורה הוא צדדי בפרשה שלנו. ברור שהנושאים המרכזיים בפרשה הם יחסיו של אברהם עם אלוהים ועם משפחתו. אך לעניות דעתי קיים נושא שלישי, יחסיו של אברהם עם העמים הסובבים אותו, השכנים שבקרבתם בחר אברהם להשתכן כ"עולה חדש"